

ETELÄ-KARJALAN LIITON KUNTAKIERROS

Syksy 2026

AGENDA

1. Osallistujien esittäytyminen
2. Liiton toiminnan yleisesittely ja strategia
3. Etelä-Karjalan liiton talous, jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2026 ja näkymät lähivuosille
4. Ajankohtaista lakisääteisessä suunnittelussa
  - Maakuntaohjelma
  - Maakuntakaavoitus
5. Ajankohtaista kehittämisrahoituksessa
6. Maakunnan edunvalvonnan kärkiteemat – vaikuttaminen tulevaan hallituskauteen
7. Kunnan odotukset liiton toimintaan ja edunvalvontaan
8. Muut ajankohtaiset asiat

n. 24
työntekijää

Maakunnan kehittäjä

Maakuntaohjelma, maakuntakaava,
maakunnan visio, ennakointityö...

Lakisääteinen kuntayhtymä

Päätehtävät:

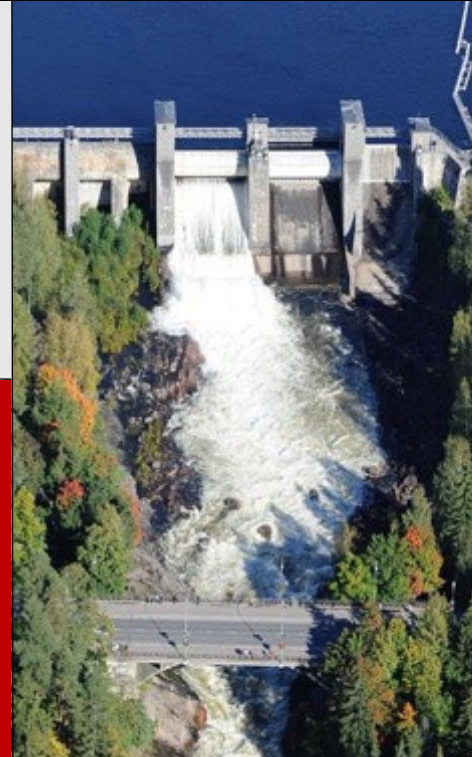
- / Aluekehittäminen
- / Maakuntaohjelma
(ml. ympäristöselostus)
- / Älykäs erikoistuminen
(innovaatiostrategia)
- / Aluesuunnittelu
- / Maakuntakaavoitus
- / Edunvalvonta ja yhteistyö
- / Liikennejärjestelmä
- / Ennakointi
- / Kulttuuri
- / Luonto ja ympäristö

Vahva verkostuja

Ministerivierailuja,
kansanedustajatapaamisia, EU-
komissaarivierailuja, Kotkaniemi-foorumi...

Toimintakulut
(2025)

n. 3,0 M€

Äänekäs edunvalvoja

Kannanottoja, tiedotteita,
asiantuntija-artikkeleita...

n. 6,1 M€
hankerahoitusta (2025)

Mutamme **TARINAN** SUUNNAN

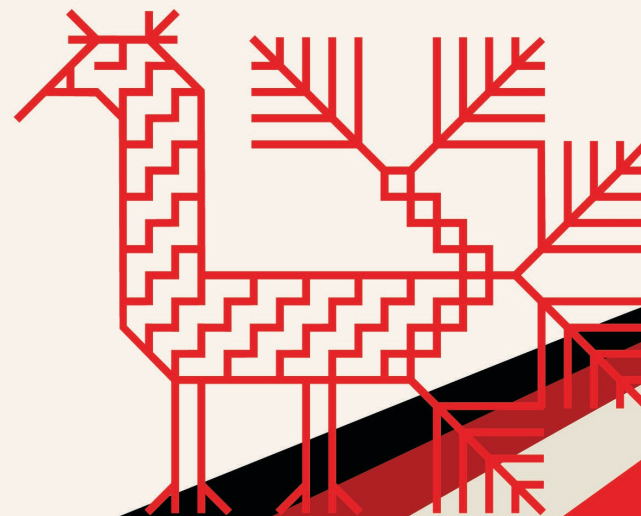

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

Ajamme yhdessä
Etelä-Karjalan
etua ja uudistumista.

Hyvinvoivan työyhteisömme
osaaminen luo suuntaa
maakunnan menestykselle.

Arvostettuna kumppanina
saavutamme enemmän.

◆ KOKOAVA ◆ RATKAISEVA ◆ VAIKUTTAVA

ETELÄ-KARJALAN LIITON VIRASTO-ORGANISAATIO

MAAKUNTAJOHTAJA

HALLINTO- JA
KEHITTÄMISPALVELUIDEN
YKSIKKÖ
Hallinto- ja kehittämisjohtaja

ELINVOIMAPALVELUIDEN
YKSIKKÖ
Elinvoimajohtaja

Maakuntakaavoitus ja alueidenkäyttö (aluesuunnittelupäällikkö)
Maakuntaohjelma ja aluekehitys (aluekehityspäällikkö)
EU- ja kansallinen hankerahoitus (aluekehityspäällikkö)
Projektit (elinvoimajohtaja)
Edunvalvonta ja verkostot (maakuntajohtaja/yhteyspäällikkö)

Hallinto- ja tukipalvelut (hallinto- ja kehittämisjohtaja)
Tiedonhallinta, varautuminen (johtava asiantuntija)
Viestintäpalvelut (viestintäpäällikkö)

Hyvinvoivan työyhteisömme
osaaminen luo suuntaa
maakunnan
menestykselle

Arvostettuna kumppanina
saavutamme enemmän

NOSTOJA VIIMEAIKAISISTA TULOKSISTA JA TEOISTA

- / Edunvalvonta:
  - Kevään kehysriihen päätökset:
    - Erityistalousalueen kokeilulainsäädäntöä valmistellaan, mutta ei ehditä saada valmiiksi tällä hallituskaudella. Ohjausryhmä perustettu TEM:n alaisuuteen.
    - Karjalan rata: Lappeenrannan liikennepaikka 50 M€, LPR-Lauritsala 40M€
  - EU:n aluetukikarttaa päivitetään. Etelä-Karjala nousemassa korkeampaan yritystukiluokkaan.
  - Valtiontuki Solar Foodsille 78M€
  - Äkillisen rakennemuutoksen tuki 750 000 euroa
  - Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpanoon rahoitus 16 M€ Etelä-Karjalan liiton välitettäväksi (teknistä tukea liitolle 250 000 euroa)

Komission varapuheenjohtaja ja aluekehityksestä vastaava komissaari Raffaele Fitto ja maakuntajohtaja Satu Sikanen komission Itäraja-tiedonannon julkaisutilaisuudessa

ETELÄ-KARJALAN LIITON TALOUSTILANNE

- / Taseessa kertynyttä ylijäämää n. 2,3 milj.€
  - Kahden edellisen tilikauden ylijäämä siirretty pääosin EK-kehittämisrahastoon
- / Toimitilojemme osakkeiden tasearvo liki 1,6 milj. €
  - Laina lyhennetty kokonaan v. 2027 aikana, lyhennys 48 t€/v.
- / Välitettäviä varoja taseessa 6/2026 n. 20 milj. €
- / Likvidejä varoja riittävästi
- / Talousarvio vuodelle 2026 -100 t€ alijäämäinen
  - Ennusteen 6/2026 mukaan tulos vuodelle 2026 n. -76t€

TALOUSNÄKYMÄ 2026- JA MAKSUOSUUSESITYS

- / Kuntatalous on yleisesti kiristynyt - liiton taloustilanne hyvä, maltillinen alijäämää mahdollinen
- / KVTES-sopimuksen palkankorotusten kustannusvaikutus korkea v. 2027
  - 1%:n palkkojen sopimuskorotus nostaa liiton kuluja n. 17t€, v. 2027 +3,85% (n. 65t€)
- / Kokonaismaakuntakaavan valmistelun kulut jatkuvat v. 2027-
- / Menoihin vaikuttavia toimia toteutettu ja jatketaan
  - Yhteyspäällikkö eläköitynyt ja tehtäväjärjestelyjä, maksatustoiminnon vahvistus, kilpailutuksia (työterveyshuolto, monitoimilaite, sähkö), tilastopalveluja omaksi tuotannoksi...
- / Hankintalakiuudistuksen kustannusvaikutukset huomioidaan tarvittaessa alijäämässä, suunnittelun lähtökohta muilta osin 100t€:n alijäämä koko suunnittelukauden
- / **Esityksemme on, että kuntien maksuosuuksissa huomioitaisiin puolet KVTES-sopimuskorotusten vaikutuksesta, mikä vastaisi +1,3%:n muutosta kuntien maksuosuuteen vuonna 2026.**
  - Kuntien maksuosuuden 1% muutoksen vaikutus n. 25t€

Etelä-Karjala-ohjelman strategiset valinnat 2026–2029

Kansainvälisesti osaava

Edistämme uusia investointeja painottaen vihreää siirtymää.

Haemme kasvua kansainvälisestä osaamisesta ja osaajista sekä panostamme koulutuksen saatavuuteen.

Vahvistamme myönteistä yrittäjyysilmapiiriä, yrittäjyyttä ja työllisyyttä.

Yhteisöllisesti rajalla

Kehitämme vireää kulttuurielämää ja elämystaloutta.

Kuuntelemme nuoria ja tuemme heidän hyvinvointiaan.

Kannustamme muutosvalmiuteen ja toisintekemiseen.

Saavutettavasti Saimaalla

Luomme hyvinvointia luonnosta ja luonnolle.

Panostamme kestäväan liikenteeseen ja liikkumiseen.

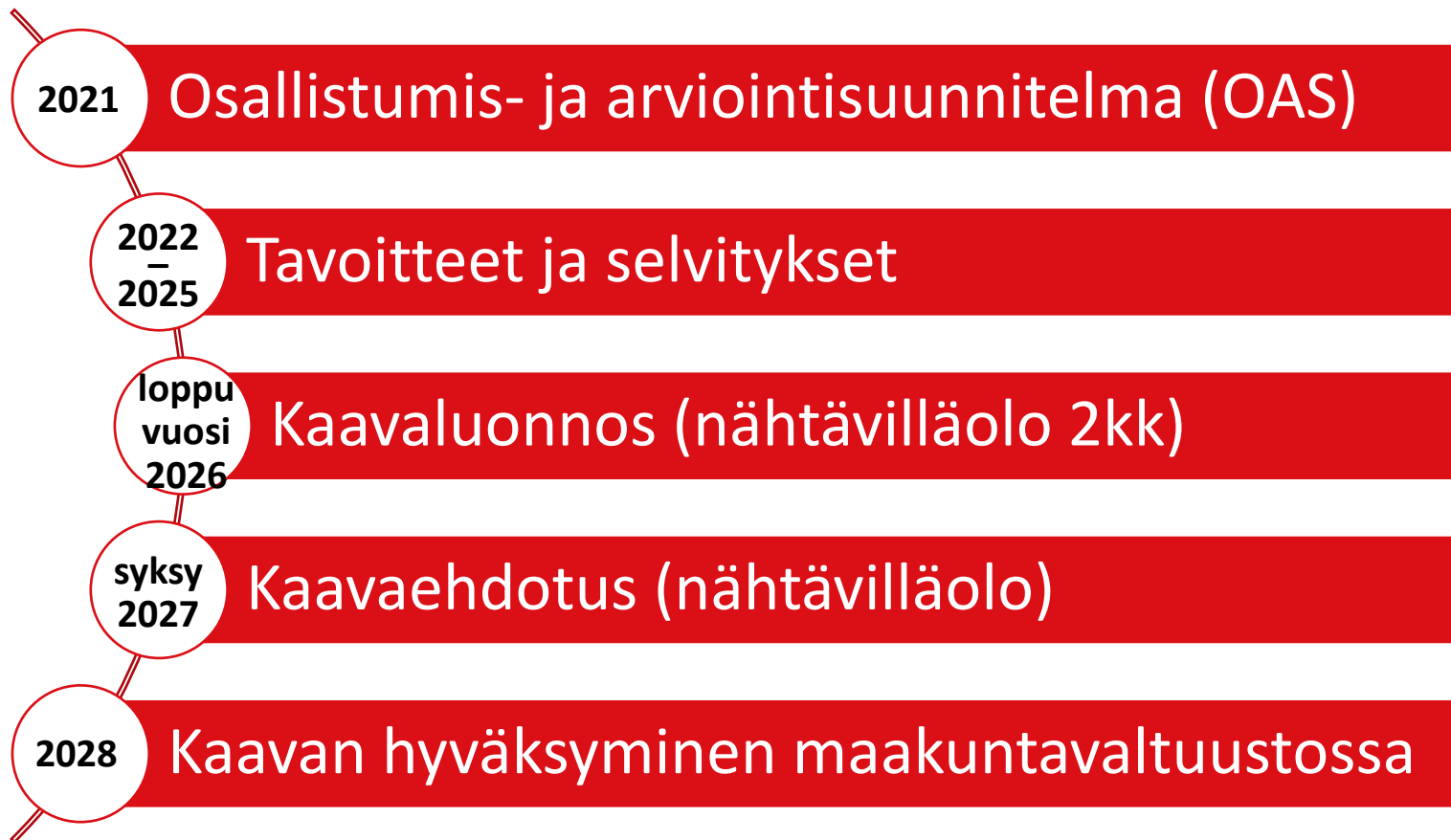
Varmistamme digitaalista saavutettavuutta.

Etelä-Karjala-ohjelman strategisiin valintoihin kytkeytyvät kärkiteemat 2026–2029

Vihreän siirtymän investointien edistäminen	Kansainvälisten osaajien integrointi	Maakunnallisen yrityspalvelun kehittäminen
Investoinnit tapahtuma- alueisiin ja kulttuurikohteisiin	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja varautumisen vahvistaminen
Toiminta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi	Raideliikenteen kehittäminen	Nopeiden, luotettavien ja kattavien tietoliikenneyhteyksien edistäminen

Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n aikataulu

Maakuntahallitus päättää
nähtäville asettamisesta

AJANKOHTAISTA ALUEKEHITYSRAHOITUKSESTA

- / Kansallista AKKE eli alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määrärahaa ei enää haettavissa uusille hankkeille
- / Liitto toimii rahoittajana Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpanoa tukevassa ns. IP AKKE rahoituksessa
  - Etelä-Karjala mukana viidessä hankkeessa, jotka saamassa myönteisen rahoituspäätöksen
- / Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman EAKR-myöntövaltuudet jo vähissä, mutta hankkeita käynnissä vielä vuoteen 2029
  - Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen mukaisille kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-hankkeille haku avautuu syyskuussa
- / Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman JTF-myöntövaltuutta jäljellä n. 1,2 miljoonaa euroa
  - JTF eli oikeuden mukaisen siirtymän rahaston hankehaku avataan tammi-helmikuussa 2027 kuntien perusrakenteen investointihankkeille ja mahdollisesti kehittämishankkeille. Haun yksityiskohdat täsmentyvät syksyn 2026 aikana
  - Rahoituksella tuettu aiemmin mm. Ruokolahden ja Imatran satamia, Taipalsaaren yrityspuistoa ja Savitaipaleen torialuetta

KANSALLISEN JA ALUEELLISEN KUMPPANUUSSUUNNITELMAN (NRPP) VALMISTELUN TILANNE

- / Merkittäviä muutoksia EU-rahoituskehityksen rakenteeseen vuodesta 2028. Jäsenmaat laativat kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat (NRPP), joihin sisältyvät mm. alue- ja maaseudun kehittämisen rahoitus ja toimenpiteet.
- / Suomen NRPP-suunnitelman virallinen valmistelu käynnistyy syksyn aikana. Valmistelua koordinoi valtiovarainministeriö. Valmistelu on tähän asti edennyt ilman riittävää alueellista kumppanuutta.
- / Maakuntien liitot ovat vuoden 2026 alusta tehneet omaehtoista valmistautumista EU:n rahoitusohjelmakauden vaihtumiseen ja uuden kumppanuusrahaston ja kumppanuussuunnitelman voimaantuloon. Liitot ovat:
  - Valmistelleet esityksiä aluekehittämisen sisällöiksi ja aluekehittämisen kulmakivitoimenpiteiksi alueiden tarpeisiin perustuen.
  - Valmistelleet esityksiä hallintorakenteen uudistamiselle yliaalueellisen, vaikuttavan ja tuloksekkaan kehittämistyön varmistamiseksi maakuntien välillä.
  - Liitot pitävät NRPP-suunnitelman lähtökohtana, että alueiden kehittäminen on suunnitelmassa omana kokonaisuutenaan, ei läpileikkaavana teemana.

VAIKUTTAMISTYÖN KÄRKITEEMOJA

- / Vuonna 2026 liiton edunvalvonnassa keskeisintä on vaikuttaminen tuleviin eduskuntavaaleihin ja hallitusohjelmaneuvotteluihin
- / Kärkiteemat pysyvät ennallaan ja niitä edistetään vielä kuluvan vaalikaudenkin aikana
  - Karjalan rata
  - Imatran seudun erityistalousalue
  - EU:n tuleva ohjelmakausi
- / EU-vaikuttaminen ei ole sidottu pelkästään eduskuntavaaleihin. Neuvottelut ja päätökset tulevasta rahoituskaudesta jatkuvat vaalien yli.

VAIKUTTAMINEN TULEVAAN HALLITUSKAUTEEN

- / Vaikuttaminen puolueiden vaaliohjelmavalmisteluun
  - Vaaliohjelmissa huomioidaan itäisen Suomen ja kaakkoisrajan tilanne.
- / Alueen ehdokkaat tuntevat maakunnan yhteiset tavoitteet ja edistävät niitä
- / Paikallinen (ja valtakunnallinen) media tuo tavoitteita esiin
- / Valmistautuminen hallitusohjelmaneuvoitteluihin
  - Viestimme tavoitteistamme ja tarjoamme asiantuntevaa apua ja tietoa hallitusohjelmavalmisteliijoille (poliittinen - ja virkamiesvalmistelu)
  - Hallitusohjelmatavoitteiden tueksi haetaan samanmielisiä kumppaneita niin muista maakuntien liitoista kuin etujärjestöistä
- / Tavoitteena on, että hallitusohjelmaan saadaan kirjattua liiton kärkitavoitteet ja että ohjelmassa tunnistetaan kaakkoisrajan poikkeuksellisen haastava tilanne.

Elävä Etelä-Karjala – turvallinen Suomi

Etelä-Karjalan tavoitteet hallituskaudelle 2027–2031

Perustelut tavoitteille

- ✓ Etelä-Karjala on geostrategisesti merkittävä alue koko Suomen ja Euroopan turvallisuuden kannalta.
- ✓ Geopoliittisella tilanteella ja itärajan sululla on ollut merkittäviä vaikutuksia maakunnan talouteen ja työllisyyteen. Etelä-Karjala ainoa maakunta, jonka BKT-kehitys on ollut negatiivista viimeisen 10 vuoden aikana. Alueiden raju eriytyminen on sisäinen uhkatekijä Suomelle.
- ✓ Etelä-Karjalasta löytyy menestyksen eväitä, mutta haastavassa maailmanpoliittisessa tilanteessa tarvitaan valtion ja EU:n vetoapua kaakkoisrajan elinvoiman vahvistamiseksi ja aluetalouden uudistumisen tueksi.
- ✓ Elinvoimainen Etelä-Karjala on myös Suomen turvallisuutta vahvistava tekijä.

Elävä Etelä-Karjala – turvallinen Suomi

Etelä-Karjalan tavoitteet hallituskaudelle 2027–2031

Kymmenen keinoa kaakkoisrajan elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi

1. **HYVINVOINTI** Uudistetaan hyvinvointialueiden rahoitusmalli niin, että se perustuu paremmin väestön todellisiin ominaisuuksiin. Otetaan heti käyttöön nykyistä vakaampi ja oikeudenmukaisempi demografinen rahoitusmalli.
2. **SAAVUTETTAVUUS** Edistetään Karjalan radan kaksoisraiteen ja Imatra-Joensuu-välin seuraavia vaiheita. Kehitetään nopeita tietoliikenneyhteyksiä raja-alueella (erityisesti valokuituverkko).
3. **ERITYISTALOUSALUE** Luodaan erityistalousaluepilotti geopolittisesta shokista ja rakennemuutoksesta kärsivälle Imatran seudulle uusien, kansainvälisten investointien houkuttelemiseksi.
4. **EU-RAHOITUS** EU-ohjelmakaudella 2028+ itärajan maakunnat rahoituksen osalta yhdenvertaiseen asemaan. Yritysten investointeja koskevat tukiprosentit yhdenmukaiseksi kaikille itärajan maakunnille. EU:n tuki itärajan alueille kohdennettava rajamaakuntiin, joissa aluetalous on eniten kärsinyt rajasulusta ja geopolittisesta tilanteesta.
5. **ENERGIA** Kantaverkon tulee mahdollistaa itäisen Suomen vety-, P2X- sekä datatalouden investoinnit. Varmistetaan edellytykset päästöttömän energian investoinneille itäisessä Suomessa.
6. **TEOLLISUUDEN INNOVAATIOT** Tuetaan bio- ja kiertotalouden innovaatioita metsäteollisuuden arvonlisän kasvattamiseksi. Kansallinen investointivipu uusien ratkaisujen skaalaamiseksi teolliseen mittakaavaan. Hiilidioksidin talteenoton kannustimet metsäteollisuudelle.
7. **KOULUTUS JA TYÖLLISYYS** Luodaan malli ketteräksi koulutuspoluksi rakennemuutosaloilta uusiin aloille (esim. vihreä siirtymä, digitalisaatio). Koulutuksen laadun ja määrän vastattava osaamistarpeisiin.
8. **KANSAINVÄLISYYS** Tunnistetaan ja poistetaan esteet kansainvälisten osaajien kiinnittymiseksi suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. Sujuvoitetaan koulutusperäisen maahanmuuton lupakäytäntöjä.
9. **MATKAILU** Vahvistetaan matkailuelinkeinoa Visit Finlandin markkinointipanostusten kautta. Rahoitus luonto-, vesistö- ja kulttuurimatkailun infrastruktuuriin. Geoparkin rahoitus valtioavusteiseksi.
10. **ASUNTO- JA YRITYSRAHOITUS** Selvitetään keinoja tervehdyttää asunto- ja kiinteistömarkkinoita sekä parantaa niin yritysten kuin yksityishenkilöiden lainansaantimahdollisuuksia väestöään menettävillä alueilla.

KUNNAN ODOTUKSET LIITON TOIMINTAAN JA MAAKUNNAN EDUNVALVONTAAN

Kutsu maakuntapäivään 30.10.2026

- / Etelä-Karjalan maakuntapäivä järjestetään perjantaina 30.10.2026 klo 9.00–13.00 Kehruuhuoneella Lappeenrannassa. Päivän teema Kansainvälisesti osaava Etelä-Karjala.
- / Maakuntapäivään kutsumme alueen kuntien luottamushenkilöitä ja muita maakunnan uudistajia. Maakuntapäivään ilmoittautuminen [tämän linkin kautta](#) 16.10.2026 mennessä. TERVETULOA!

Tiedoksi

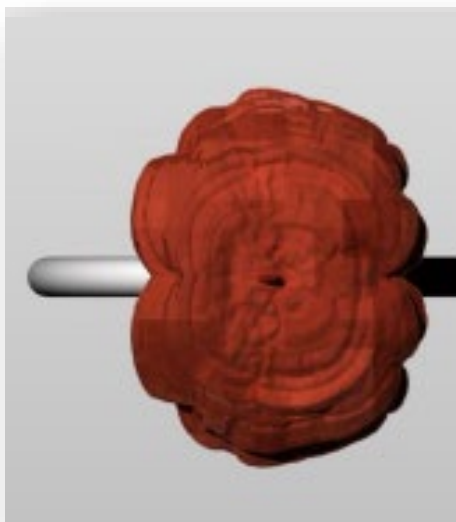
- / Liiton kotisivu-uudistus valmistumassa vuodenvaihteessa 2026-2027. Maakuntaportaali [ekarjala.fi](#) lakkaa nykymuotoisena portaalina. Sen sisällöt sulautetaan osittain liiton kotisivu-uudistuksessa liiton sivuille.
- / Kuukausittain pääsääntöisesti Tilastokeskuksen tietokannoista päivittyvä [Etelä-Karjalan elinvoimakatsaus](#) kuvaa ajantasaisesti maakunnan ja kuntien työllisyys-, väestö- ja elinkeinotilannetta. Kannattaa hyödyntää!

ETELÄ-KARJALA PALKINTO 2026

- / Etelä-Karjalan liitto jakaa Etelä-Karjala-palkinnon maakuntapäivänä 30.10.2026.
- / Tänä vuonna palkinto myönnetään henkilölle, joka on toiminnallaan edistänyt maakuntamme positiivista tunnettuutta ja yhteisöllisyyttä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin.

Vuoden 2024 Etelä-Karjala-palkinnon saaja Seppo Äikäs sekä maakuntavaltuuston pj. Suna Kymäläinen ja maakuntajohtaja Satu Sikanen.

Mikä on Etelä-Karjala-palkinto?

Etelä-Karjalan liitto toteutti keväällä 2024 Etelä-Karjala-palkinnon suunnittelukilpailun, jonka voitti Riikka Purosen työ "Älykello". Etelä-Karjala-palkinto jaetaan jatkossa vuosittain maakuntapäivän yhteydessä tunnustuksena henkilölle, joka omalla toiminnallaan on esimerkillisesti edistänyt maakuntaohjelman toteutusta ja maakunnan kehittymistä.

Ehdokkaita palkinnon saajaksi haetaan vuosittain maakuntaohjelman eri toimintalinjat huomioiden, ja painotus vaihtelee vuosittain.

Vuoden 2025 Etelä-Karjala-palkinnon saaja Tiina Kärkäs-Sund ja maakuntahallituksen pj. Niina Malm.

KIITOS!

OTA YHTEYTTÄ

Kauppakatu 40 D,
53100 Lappeenranta
Tel +358 (5) 6163 100 etunimi.sukunimi@ekarjala.fi
kirjaamo@ekarjala.fi

www.ekarjala.fi